

**UCHWAŁA NR XXI/158/25
RADY GMINY LIPOWA**

z dnia 27 listopada 2025 r.

**w sprawie przyjęcia Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy Domowej i Ochrony Osób
Doznających Przemocy Domowej w Gminie Lipowa na lata 2026 – 2030.**

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 roku o samorządzie gminnym (jednolity tekst: Dz. U. z 2025 roku, poz. 1153) oraz art. 6 ust. 2 pkt 1 ustawy z dnia 29 lipca 2005 roku o przeciwdziałaniu przemocy domowej /jednolity tekst: Dz.U. z 2024 roku poz. 1673 ze zm./Rada Gminy Lipowa uchwała, co następuje:

§ 1. Przyjmuje się Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy Domowej oraz Ochrony Osób Doznających Przemocy Domowej w Gminie Lipowa na lata 2026 - 2030, w brzmieniu stanowiącym załącznik nr 1 do Uchwały.

§ 2. Wykonanie Uchwały powierza się Wójtowi Gminy Lipowa.

§ 3. Uchwała wchodzi w życie z dniem 1 stycznia 2026 roku.

Przewodniczący Rady Gminy
Lipowa

Krzysztof Kliś

Załącznik NR 1 do uchwały nr XXI/158/25
Rady Gminy Lipowa
z dnia 27 listopada 2025 r.

**GMINNY PROGRAM PRZECIWDZIAŁANIA PRZEMOCY DOMOWEJ ORAZ OCHRONY
OSÓB DOZNAJĄCYCH PRZEMOCY DOMOWEJ
W GMINIE LIPOWA NA LATA 2026 – 2030**

Spis treści:

Rozdział 1. Zjawisko przemocy domowej	str.3
Rozdział 2. Diagnoza problemu przemocy domowej w Gminie Lipowa.....	str.9
Rozdział 3. Podstawa prawna	str.13
Rozdział 4. Adresaci i realizatorzy zadań	str.13
Rozdział 5. Zasady finansowania.....	str.14
Rozdział 6. Cele i zadania programu.....	str.15

Rozdział 1.

Zjawisko przemocy domowej

Przemocą domową zgodnie z ustawą z dnia 29 lipca 2005 roku o przeciwdziałaniu przemocy domowej jest jednorazowe albo powtarzające się umyślne działanie lub zaniechanie, wykorzystujące przewagę fizyczną, psychiczną lub ekonomiczną, naruszające prawa lub dobra osobiste osoby doznającej przemocy domowej, w szczególności:

- a) narażające tę osobę na niebezpieczeństwo utraty życia, zdrowia lub mienia,
- b) naruszające jej godność, nietykalność cielesną lub wolność, w tym seksualną,
- c) powodujące szkody na jej zdrowiu fizycznym lub psychicznym, wywołujące u tej osoby cierpienie lub krzywdę,
- d) ograniczające lub pozbawiające tę osobę dostępu do środków finansowych lub możliwości podjęcia pracy lub uzyskania samodzielności finansowej,
- e) istotnie naruszające prywatność tej osoby lub wzbudzające u niej poczucie zagrożenia, poniżenia lub udręczenia, w tym podejmowane za pomocą środków komunikacji elektronicznej.

Ponadto w myśl definicji przemocy domowej osoba doznająca przemocy to:

- a) małżonek, także w przypadku, gdy małżeństwo ustało lub zostało unieważnione, oraz jego wstępni, zstępni, rodzeństwo i ich małżonkowie,
- b) wstępni i zstępni oraz ich małżonkowie,
- c) rodzeństwo oraz ich wstępni, zstępni i ich małżonkowie,
- d) osoby pozostające w stosunku przysposobienia i jej małżonek oraz ich wstępni, zstępni, rodzeństwo i ich małżonkowie,
- e) osoby pozostające obecnie lub w przeszłości we wspólnym pożyciu oraz jej wstępni, zstępni, rodzeństwo i ich małżonkowie,
- f) osoby wspólnie zamieszkujące i gospodarujące oraz ich wstępni, zstępni, rodzeństwo i ich małżonkowie,
- g) osoby pozostające obecnie lub w przeszłości w trwałej relacji uczuciowej lub fizycznej niezależnie od wspólnego zamieszkiwania i gospodarowania,
- h) małoletni - wobec których stosowana jest przemoc domowa.

Przez osobę doznającą przemocy domowej należy także rozumieć małoletniego będącego świadkiem przemocy domowej wobec osób, o których mowa wyżej.

Świadek przemocy domowej – należy przez to rozumieć osobę, która posiada wiedzę na temat stosowania przemocy domowej lub widziała akt przemocy domowej.

Osoba stosująca przemoc domową to osoba pełnoletnia, która dopuszcza się przemocy domowej wobec osób, o których mowa powyżej.

Obecnie obowiązujące rozwiązania prawne nie wymagają zgody osoby doznającej przemocy domowej, ani osoby stosującej przemoc domową na prowadzenie procedury „Niebieskiej Karty”. Procedura prowadzona jest na terenie zamieszkania osoby doznającej przemocy domowej, a obowiązkiem grupy diagnostyczno-pomocowej powołanej do prowadzenia procedury, jest zawiadomienie osoby podejrzanej o stosowanie przemocy domowej o wszczęciu tej procedury, nawet pod jej nieobecność.

Wprowadzono również zasadę, że jeżeli realizacja procedury napotyka trudności, każdemu członkowi grupy diagnostyczno - pomocowej przysługuje prawo wystąpienia do wojewody z wnioskiem o wskazanie innej gminy właściwej.

Zakończenie procedury Niebieskiej Karty następuje w przypadku ustania przemocy domowej i uzasadnionego przypuszczenia, że zaprzestano dalszego stosowania przemocy (lub rozstrzygnięcia o braku zasadności podejmowania działań). Dodatkowo wprowadzono obowiązek monitorowania sytuacji osób uczestniczących w procedurze przez okres 9 miesięcy po jej zakończeniu.

Ustawa z dnia 13 stycznia 2023 r. o zmianie ustawy – Kodeks postępowania cywilnego oraz niektórych innych ustaw poszerza katalog zakazów wobec osób stosujących przemoc, który obejmuje:

- 1) zakaz zbliżania się do osoby doznającej przemocy – gdy osoba stosująca przemoc domową swoim zachowaniem polegającym na stosowaniu przemocy domowej stwarza zagrożenie dla życia lub zdrowia osoby doznającej tej przemocy,
- 2) zakaz kontaktowania się z osobą doznającą przemocy – gdy osoba stosująca przemoc domową swoim zachowaniem polegającym na stosowaniu przemocy domowej stwarza zagrożenie dla życia lub zdrowia osoby doznającej przemocy, a także gdy osoba stosująca przemoc domową nęka ją za pomocą środków komunikacji elektronicznej na odległość, wzbudzając u niej uzasadnione okolicznościami poczucie zagrożenia, poniżenia lub udręczenia lub istotnie narusza jej prywatność,
- 3) zakaz wstępu na teren szkoły, placówki oświatowej, opiekuńczej lub artystycznej, lub obiektu sportowego, do którego uczęszcza osoba doznająca przemocy domowej, miejsca pracy lub innego miejsca, w których zwykle lub regularnie przebywa osoba doznająca przemocy domowej, oraz przebywania na tym terenie – jeżeli osoba doznająca przemocy domowej uczęszcza do szkoły, placówki oświatowej, opiekuńczej lub artystycznej, uprawia sport lub pracuje. Wszystkie wskazane wyżej zakazy wobec osoby stosującej przemoc domową mogą być wydane przez: Policję lub Żandarmerię Wojskową, sąd – w postanowieniu o udzielenie zabezpieczenia lub w postanowieniu o zobowiązaniu do opuszczenia mieszkania lub zakazie zbliżania się do niego, o zakazie zbliżenia się do osoby dotkniętej przemocą, kontaktowania się z nią, lub wstępu do miejsc, w których ta osoba przebywa.

Zakazy, o których mowa wyżej wydane z wniosku Policji tracą moc po upływie 14 dni od dnia ich wydania, chyba że sąd udzielił zabezpieczenia. Zakazy tracą także moc, w przypadku gdy po ich wydaniu wobec osoby stosującej przemoc domową zastosowano środek zapobiegawczy w postaci tymczasowego aresztowania. Policjant może wydać nakaz opuszczenia mieszkania, a także każdy z pozostałych zakazów (które mogą być zastosowane łącznie):

- 1) podczas interwencji podjętej we wspólnie zajmowanym mieszkaniu lub jego bezpośrednim otoczeniu,
- 2) w związku z powzięciem informacji o stosowaniu przemocy domowej, w szczególności zgłoszenia przez:
  - osobę dotkniętą przemocą domową,
  - kuratora sądowego,
  - pracownika jednostki organizacyjnej pomocy społecznej,

w związku z wykonywaniem ustawowych obowiązków.

Żandarmerii Wojskowej przyznano uprawnienia analogiczne do przysługujących Policji w odniesieniu do osób stosujących przemoc domową, które są żołnierzami pełniącymi czynną służbę wojskową.

Osoba doznająca przemocy domowej może wystąpić do sądu z wnioskiem o:

- 1) zobowiązanie osoby stosującej przemoc domową do opuszczenia wspólnie zajmowanego mieszkania i jego bezpośredniego otoczenia,
- 2) wydanie zakazu zbliżania się do wspólnie zajmowanego mieszkania i jego bezpośredniego otoczenia,
- 3) wydanie zakazu zbliżania się do osoby dotkniętej przemocą domową,
- 4) wydanie zakazu kontaktowania się z osobą doznającą przemocy domowej,
- 5) wydanie zakazu wstępu na teren szkoły, placówki oświatowej, opiekuńczej lub artystycznej, lub obiektu sportowego, do których uczęszcza osoba doznająca przemocy domowej, miejsca pracy lub innego miejsca, w którym zwykle lub regularnie przebywa osoba doznająca przemocy domowej, i przebywania na tym terenie.

Sąd rozpoznaje sprawę w postępowaniu nieprocesowym i orzeka po przeprowadzeniu rozprawy. Kodeks postępowania cywilnego nakłada na sąd obowiązek szybkiego rozpoznania sprawy. Sąd orzeka w terminie jednego miesiąca od dnia wniesienia wniosku.

W przypadku wniesienia apelacji, sąd drugiej instancji orzeka w terminie jednego miesiąca od przedstawienia akt sprawy przez sąd pierwszej instancji wraz z apelacją. Sąd uwzględniając wniosek o zobowiązanie osoby stosującej przemoc domową do opuszczenia wspólnie zajmowanego mieszkania i jego

bezpośredniego otoczenia lub o wydanie zakazu zbliżania się do wspólnie zajmowanego mieszkania i jego bezpośredniego otoczenia, wskazuje w postanowieniu obszar, który osoba stosująca przemoc domową ma opuścić i na którym nie może przebywać, lub odległość od wspólnie zajmowanego mieszkania, którą osoba stosująca przemoc domową jest obowiązana zachować. Sąd uwzględniając wniosek o wydanie zakazu zbliżania się do osoby dotkniętej przemocą domową, wskazuje w postanowieniu wyrażoną w metrach odległość, na którą osoba stosująca przemoc domową nie może zbliżyć się do osoby dotkniętej tą przemocą. Sąd uwzględniając wniosek o wydanie zakazu kontaktowania się z pełnoletnią osobą dotkniętą przemocą domową, na wniosek wnioskodawcy lub uczestnika postępowania, gdy przemawiają za tym szczególne okoliczności, może w postanowieniu określić dopuszczalne sposoby kontaktowania się oraz ich zakres, mając na uwadze bezpieczeństwo osoby dotkniętej przemocą domową. Postanowienia sądu, o których mowa powyżej, oraz postanowienie uwzględniające wniosek o wydanie zakazu wstępu na teren szkoły, placówki oświatowej, opiekuńczej lub artystycznej, lub obiektu sportowego, do których uczęszcza osoba dotknięta przemocą domową, miejsca pracy lub innego miejsca, w którym zwykle lub regularnie przebywa osoba doznająca przemocy domowej, i przebywania na tym terenie, są skuteczne i wykonalne z chwilą ogłoszenia. Postanowienia te mogą być uchylane lub zmieniane wskutek zmiany okoliczności sprawy, chociażby były zaskarżone, a nawet prawomocne. Niestosowanie się do zakazów przez osobę stosującą przemoc domową stanowi wykroczenie.

Sprawca podlega karze:

- 1) aresztu. Wymierzana w dniach może trwać od 5 do 30 dni,
- 2) ograniczenia wolności. Trwa 1 miesiąc, a w czasie jej odbywania ukarany: - nie może bez zgody sądu zmieniać miejsca stałego pobytu;
  - jest obowiązany do wykonywania nieodpłatnej kontrolowanej pracy na cele społeczne;
  - ma obowiązek udzielania wyjaśnień dotyczących przebiegu odbywania kary,
- 3) grzywny do 5000 złotych.

Przed podjęciem decyzji o interwencji na podstawie art. 12a pracownik socjalny w uzgodnieniu z funkcjonariuszem Policji, a także lekarzem, ratownikiem medycznym lub pielęgniarką dokona oceny ryzyka zagrożenia dla życia lub zdrowia dziecka w kwestionariuszu szacowania ryzyka zagrożenia dla życia lub zdrowia dziecka. W przypadku zapewnienia dziecku ochrony udziela się mu wsparcia psychologa.

Zjawisko przemocy domowej należy zatem analizować przyjmując perspektywę indywidualną, systemową lub społeczną.

Perspektywa indywidualna, to spojrzenie przez pryzmat osoby doznającej przemocy lub przez pryzmat osoby stosującej przemoc domową.

Perspektywa systemowa to ukazanie możliwych form wsparcia dla osób uwikłanych w przemoc oraz opis metod wsparcia.

Natomiast perspektywa społeczna, to odbiór społeczny zjawiska przemocy domowej, postawy członków lokalnej społeczności wobec aktów przemocy.

Zasadniczo wyróżnia się następujące formy przemocy:

- 1) Przemoc fizyczna – to forma agresji łącząca się z naruszeniem granic ciała. Jej celem jest zadanie "ofierze" bólu fizycznego, uszkodzenie jej ciała, pogorszenie jej zdrowia lub pozbawienie ją życia. Przejawia się poprzez: szarpanie, kopanie, popychanie, obezwładnianie, duszenie, odpychanie, przytrzymywanie, policzkowanie, szczypanie, bicie otwartą ręką, pięściami, różnymi przedmiotami, przypalanie papierosem, topienie, polewanie substancjami żrącymi, użycie broni, pozostawienie w niebezpiecznym miejscu, nieudzielenie niezbędnej pomocy, itp.
- 2) Przemoc psychiczna – to zachowanie, którego celem jest umniejszanie poczucia własnej wartości, wzbudzanie w osobie doznającej przemocy strachu. Ta forma przemocy powoduje poważne szkody psychologiczne. Przejawia się poprzez: wyśmiewanie opinii, poglądów, przekonań, religii, pochodzenia, narzucanie swojego zdania, poglądów, stałe ocenianie, krytykę, wmawianie choroby psychicznej, izolowanie, kontrolowanie, ograniczanie kontaktów z innymi ludźmi, wymuszanie posłuszeństwa i podporządkowania, ograniczanie snu, pożywienia i schronienia, wyzywanie, używanie wulgarnych epitetów, poniżanie, upokarzanie, zawstydzanie, stosowanie groźb, szantażowanie,

- 3) Przemoc seksualna – to zmuszanie osoby do aktywności seksualnej wbrew jej woli, a także kontynuowaniu aktywności seksualnej, gdy ta osoba nie jest w pełni świadoma, bez pytania jej o zgodę lub gdy na skutek zaistniałych warunków obawia się odmówić. Przejawia się poprzez: gwałt, wymuszanie pożycia seksualnego, nieakceptowanych pieszczot i praktyk seksualnych, zmuszanie do seksu z osobami trzecimi, sadyzm w pożyciu, wyśmiewanie wyglądu, ciała i krytykę zachowań seksualnych, itp.
- 4) Przemoc ekonomiczna – to celowe niszczenie czyjejs własności, pozbawianie środków lub stwarzanie warunków, w których nie są zaspokajane niezbędne dla przeżycia potrzeby. Przejawia się poprzez: okradanie, zabieranie pieniędzy, nielożenie na utrzymanie, uniemożliwianie podjęcia pracy zarobkowej, niezaspokajanie podstawowych, materialnych potrzeb rodziny, szantażowanie, zaciąganie długów i kredytów bez zgody współmałżonka, zmuszanie do pożyczek, uniemożliwianie korzystania z pomieszczeń niezbędnych do zaspokajania potrzeb (kuchnia, łazienka) itp.
- 5) Zaniedbanie – to ciągłe niezaspokajanie podstawowych potrzeb fizycznych i emocjonalnych. Tej formy przemocy najczęściej doświadczają dzieci. Przejawia się poprzez: niedawanie (dziecku) środków na utrzymanie, pozbawianie jedzenia, ubrania, schronienia, brak pomocy w chorobie, nieudzielenie pomocy, uniemożliwianie dostępu do miejsc zaspokojenia podstawowych potrzeb: mieszkania, kuchni, łazienki, łóżka.
- 6) Cyberprzemoc - to przemoc z użyciem urządzeń elektronicznych, najczęściej telefonu bądź komputera. Przejawia się poprzez: agresję słowną np. wyzywanie na czatach internetowych, umieszczanie komentarzy na forum internetowym w celu ośmieszenia, sprawienia przykrości lub wystraszenia innej osoby; upublicznianie upokarzających, przerobionych zdjęć i filmów, zamieszczanie przykrych komentarzy na profilach innych osób w portalach społecznościowych, włamanie na konto i podszywanie się pod kogoś w celu zamieszczania w jego imieniu obraźliwych postów i zdjęć na profilach innych użytkowników, szantażowanie, ujawnianie sekretów, wykluczanie z grona "znajomych" w Internecie, celowe ignorowanie czyjejs działalności w sieci.

Przemoc domowa zazwyczaj ma charakter długotrwały i cykliczny. Można wyszczególnić powtarzające się fazy, które razem tworzą pewnego rodzaju cykle przemocy. Są to:

- 1) Faza narastania napięcia – jest to pierwsza faza, w której dochodzi do stopniowego wzrostu napięcia, w której osoba stosująca przemoc jest stale napięta i poirytowana, zaś osoba doznająca przemocy obarcza siebie winą i stara się za wszelką cenę uniknąć kolejnej awantury;
- 2) Faza ostrej przemocy – jest to druga faza, w której napięcie prowadzi do wybuchu gniewu i rozładowania agresji. Partner staje się gwałtowny, wpada w szał, jakiś drobiazg wywołuje awanturę. Osoba doświadczająca przemocy może doznać obrażeń zagrażających jej zdrowiu i życiu. Najczęściej to w tej fazie, osoby doznające przemocy wzywają policję, szukają pomocy;
- 3) Faza miodowego miesiąca – jest to trzecia faza, w której osoba stosująca przemoc wyraża skruchę, składa obietnice, obiecuje poprawę. "Sprawca" jest czuły, troskliwy, zapewnia o swojej miłości. Przeprosinom często towarzyszą łyzy i prezenty. W tej sytuacji osoba doznająca przemocy często czuje się odpowiedzialna za to, co się stało i postanawia dać sprawcy "drugą szansę". Faza miodowego miesiąca zatrzymuje ofiarę w sytuacji przemocy, bo łatwo pod jej wpływem zapomnieć o koszmarze pozostałych dwóch faz.

Niestety faza miodowego miesiąca nie trwa długo. Po jakimś czasie napięcie znowu narasta i cały cykl przemocy się powtarza. Z biegiem czasu przemoc staje się coraz gwałtowniejsza, dotkliwsza. Cykliczność przemocy sprawia, że osobom doświadczającym przemocy trudno jest podjąć działania mające na celu zatrzymanie przemocy.

Przemoc fizyczna, seksualna, psychiczna i ekonomiczna popełniona na szkodę osób najbliższych jest przestępstwem. Skutki przemocy domowej to nie tylko szkody fizyczne, ale również trwałe następstwa w psychice człowieka. Bezpośrednie skutki przemocy można podzielić na:

- 1) objawy fizyczne (m.in. urazy, obrzęki, otarcia, rany, złamania, stłuczenia, zadrapania, oparzenia, siniaki, choroby w wyniku powikłań i stresu),
- 2) objawy emocjonalne (m.in. smutek, wycofanie, wzrost lęku i niepokoju, izolacja, depresja, próby samobójcze, samobójstwa, zmienność nastrojów, niska samoocena i poczucie własnej wartości, zespół stresu pourazowego, napady paniki, zaburzenia snu, zaburzenia psychosomatyczne),

- 3) objawy społeczne (m.in. wycofanie społeczne, nieufność, nieumiejętność nawiązywania kontaktu, wyuczona bezradność, spadek poczucia kompetencji),
- 4) objawy seksualnego wykorzystywania dziecka (m.in. seksualizacja kontaktów międzyludzkich, wciąganie innych dzieci w nietypową aktywność seksualną, świadomość seksualna wykraczająca poza poziom dojrzałości dziecka, ucieczki z domu, próby samobójcze, problemy psychiczne).#

Rozdział 2.

Diagnoza problemu przemocy domowej w Gminie Lipowa.

Gminę Lipowa zamieszkuje ponad 10 tysięcy mieszkańców. Położona jest na południu województwa śląskiego i jako jedna z 15 gmin tworzy strukturę powiatu żywieckiego. W jej skład wchodzi sołectwa: Lipowa, Leśna, Twardorzeczka, Sienna, Słotwina i Ostre.

W przedmiocie przemocy domowej Gmina współpracuje z Komisariatem Policji w Łodygowicach, Sądem Rejonowym w Żywcu, w tym z kuratorami rodzinnymi, karnymi i społecznymi, Prokuraturą Rejonową w Żywcu, z pedagogami z zespołów szkolno – przedszkolnych, Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie w Żywcu i Gminną Komisją Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Lipowej. Ważną rolę odgrywa Zespół Interdyscyplinarny wraz z powołanymi grupami diagnostyczno-pomocowymi, których całą obsługą zajmuje się Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Lipowej.

Na terenie Gminy brak jest Ośrodka Interwencji Kryzysowej. Najbliższy znajduje się w Żywcu i Bielsku – Białej. Program korekcyjno – edukacyjny dla sprawców przemocy realizowany jest przez Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Żywcu. To właśnie tam kierowane są osoby z terenu Gminy. Pomoc psychologiczna dla osób doznających przemocy domowej dostępna jest w działającym na terenie Gminy Punkcie Konsultacyjnym.

W ostatnich 3 latach na terenie Gminy Lipowa sporządzono 60 Niebieskich Kart.

L.p.	Rok	Liczba sporządzonych Niebieskich Kart
1.	2022	19
2.	2023	16
3.	2024	25
4.	2025 /na dzień 31.10./	19

Zespół Interdyscyplinarny zakończył procedury Niebieska Karta

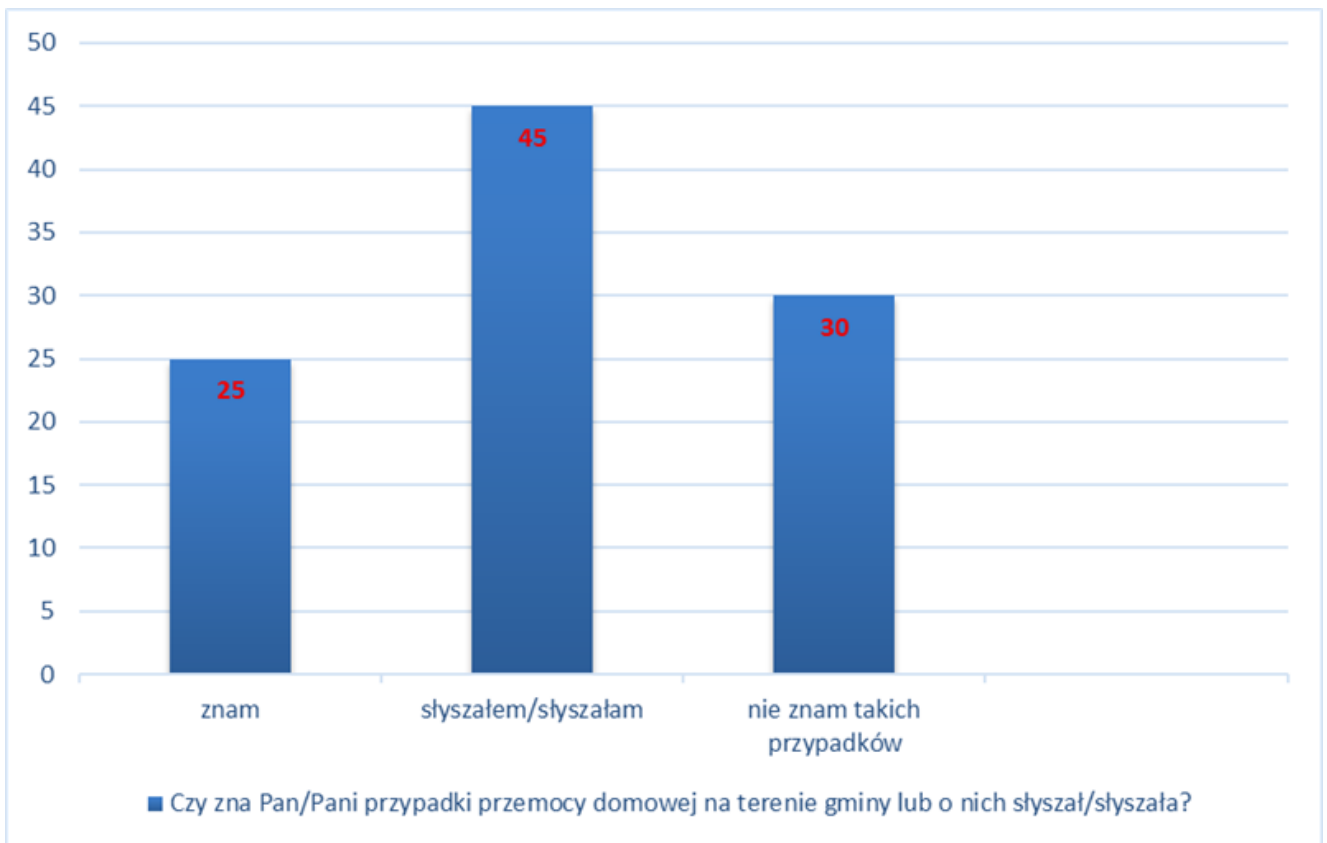
L.p.	Rok	Liczba zakończonych procedur
1.	2022	18
2.	2023	12
3.	2024	14
4.	2025 /na dzień 31.10./	12

W ramach prowadzonych procedur grupy diagnostyczno - pomocowe oraz Zespół Interdyscyplinarny opracowywały diagnozę problemu oraz udzielali pomocy psychologicznej, prawnej oraz socjalnej rodzinie, w której wystąpiło zjawisko przemocy.

W trakcie opracowywanej Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Lipowa na lata 2024 – 2030 przeprowadzono ankietę dotyczącą zjawiska przemocy domowej.

Wykres pierwszy przedstawia świadomość społeczeństwa na temat tego zjawiska. Z jednej strony widać wiedzę na temat zjawiska przemocy domowej, a z drugiej strony niepokojący jest fakt, że aż 70% pytanych zna, bądź słyszało o przypadkach przemocy ale nadal istnieje postawa dystansowania się i nie ingerowania. Tu pojawia się pierwszy cel polegający na dalszym edukowaniu społeczeństwa wraz ze wskazaniem miejsc, gdzie należy zgłaszać zjawisko przemocy domowej i jakie są tego skutki.

Wykres nr 1

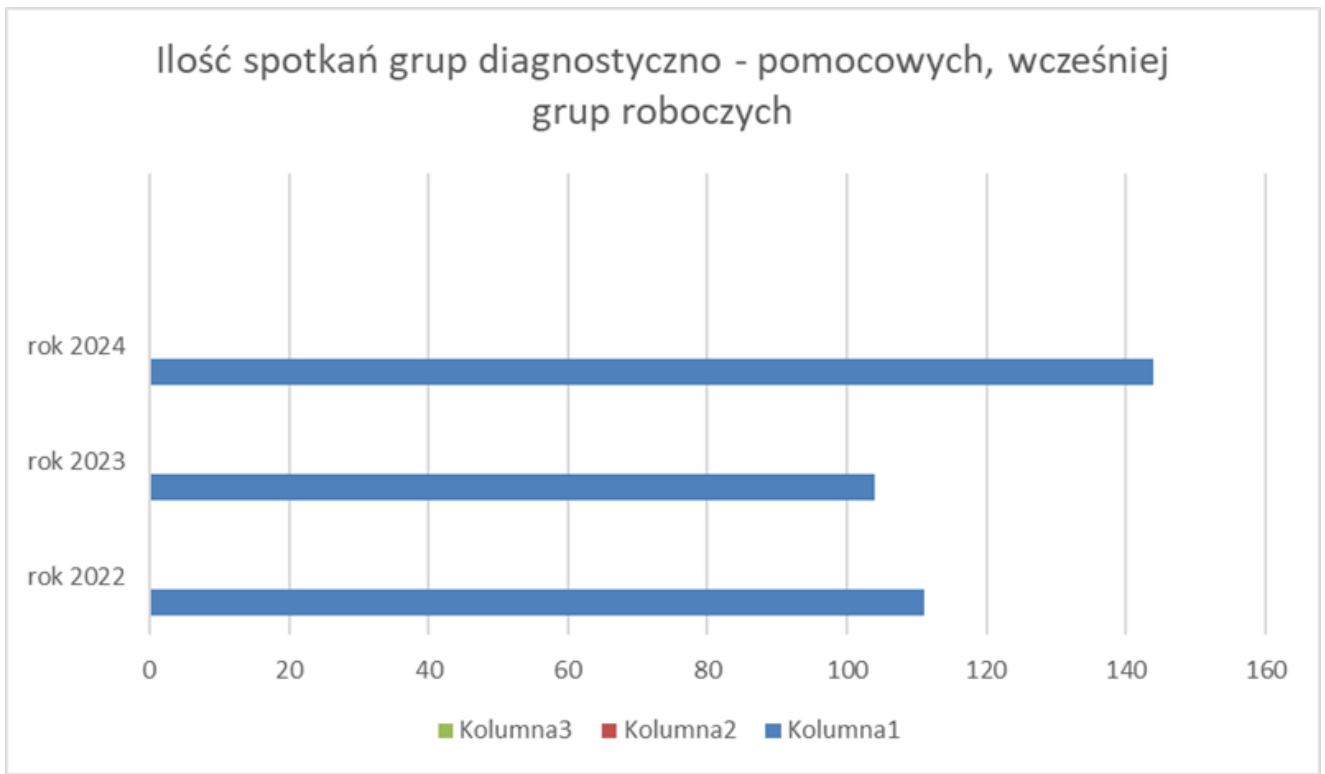
Z kolei drugi wykres wskazuje czy na terenie gminy, wg społeczeństwa zjawisko przemocy domowej będzie się nasilać czy też nie. Z danych wynika, że mieszkańcy nie mają zdania na ten temat, aż 60%. 35% przyznaje, że istnieje ryzyko wzrostu tego zjawiska. To pokazuje, obawy mieszkańców i brak wiary w istniejące procedury.

Wykres nr 2

Analizując ilość spotkań grup diagnostyczno–pomocowych, wcześniej zwanych grupami roboczymi obserwujemy znaczny wzrost, zarówno prowadzonych spraw jak i częstotliwości pracy powołanych grup. Co pokazuje wykres nr 3.

Wykres nr 3.

Podstawowe wnioski, które należy wyciągnąć to dalsza edukacja społeczeństwa oraz przekazywanie informacji na temat instytucji pomocowych, gdzie można zgłaszać zjawisko przemocy domowej, jakie są tego skutki oraz jak z punktu widzenia konsekwencji długotrwałego stosowania przemocy ważna jest szybka interwencja. Poza tym zjawisko przemocy należy analizować indywidualnie do każdej sprawy, a to wymaga stałego i kompleksowego podnoszenia wiedzy osób zaangażowanych w opracowanie planu pomocy rodzinie.

Rozdział 3. Podstawa prawna

Gmina realizuje zadania w zakresie przeciwdziałania przemocy domowej na podstawie:

1. Ustawy z dnia 29 lipca 2005 roku o przeciwdziałaniu przemocy domowej.
2. Ustawy z dnia 12 marca 2004 roku o pomocy społecznej.
3. Ustawy z dnia 9 czerwca 2011 roku o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej,
4. Ustawy z dnia 26 października 1982 roku o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi,
5. Ustawy z dnia 8 marca 1990 roku o samorządzie gminnym,
6. Ustawy z dnia 29 lipca 2005 roku o przeciwdziałaniu narkomanii,
7. Ustawy z dnia 25 lutego 1964 roku Kodeks rodzinny i opiekuńczy,
8. Ustawy z dnia 6 czerwca 1997 roku Kodeks Karny,
9. Ustawy z dnia 17 listopada 1964 roku Kodeks postępowania cywilnego,
10. Ustawy z dnia 13 maja 2016 roku o przeciwdziałaniu zagrożeniom przestępczością na tle seksualnym,
11. Uchwały nr 205 Rady Ministrów z dnia 9 listopada 2023 roku w sprawie ustanowienia Rządowego Programu Przeciwdziałania Przemocy Domowej na lata 2024 – 2030.

12. Strategię Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Lipowa na lata 2024 – 2030 (Uchwała Nr III/21/24 Rady Gminy Lipowa z dnia 20 czerwca 2024 roku).

Rozdział 4. Adresaci i realizatorzy zadania

1. Adresatami programu są:

- osoby doświadczające przemocy.
- sprawcy przemocy.
- dzieci z rodzin, w których występuje zjawisko przemocy.
- dzieci i młodzież z terenu Gminy zaangażowana w działania profilaktyczne.
- wszyscy mieszkańcy Gminy do których skierowana jest realizacja zadań informacyjnych i profilaktycznych, mająca na celu podniesienie świadomości społecznej mieszkańców oraz wzmocnienie roli i pozycji rodziny, jako podstawowej komórki społecznej.

2. Realizatorami programu z kolei są Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Lipowej oraz Zespół Interdyscyplinarny ds. Przeciwdziałania Przemocy Domowej we współpracy z:

- 1) Komisariatem Policji w Łodygowicach,
- 2) kuratorami Sądu Rejonowego w Żywcu,
- 3) Prokuraturą Rejonową w Żywcu.
- 4) Gminną Komisją Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Lipowej.
- 5) pedagogami zespołów szkolno – przedszkolnych.
- 6) pracownikami pełniącymi dyżur w Punkcie Konsultacyjnym ds. uzależnień Gminy Lipowa.
- 7) Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie.
- 8) innymi podmiotami zaangażowanymi do realizacji zadań w przedmiocie przemocy domowej.

Rozdział 5. Zasady finansowania

Zadania związane z realizacją Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy Domowej i Ochrony Osób Doznających Przemocy Domowej, a zwłaszcza kampanie mające na celu budowanie autorytetu i pozycji rodziny, działania profilaktyczne i informacyjne, realizowane będą wspólnie z Gminnym Programem Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i Przeciwdziałania Narkomanii.

Natomiast obsługę organizacyjno – techniczną Zespołu Interdyscyplinarnego zapewnić będzie Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Lipowej.

Rozdział 6. Cele i zadania programu

Cele strategiczne programu:

1. Ograniczenie i zmniejszenie występowania przemocy domowej;
2. Prowadzenie poradnictwa i interwencji w zakresie przeciwdziałania przemocy domowej;
3. Tworzenie i prowadzenie Zespołu Interdyscyplinarnego.

Podstawowe zadania Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy Domowej i Ochrony Osób Doznających Przemocy Domowej w Gminie Lipowa na lata 2026 - 2030:

1. Prowadzenie poradnictwa i interwencji w zakresie przeciwdziałania przemocy domowej w szczególności poprzez działania edukacyjne służące wzmocnieniu opiekuńczych i wychowawczych kompetencji rodziców w rodzinach zagrożonych przemocą domową:

- 1) Prowadzenie programów profilaktycznych w zespołach szkolno – przedszkolnych.

- 2) Organizacja pogadanek i lekcji wychowawczych dla rodziców, wzmacniających ich kompetencje wychowawcze.
- 3) Podnoszenie kwalifikacji pracowników instytucji zaangażowanych w realizację zadań związanych z przeciwdziałaniem przemocy domowej, w szczególności poprzez organizowanie szkoleń, i konferencji, zakup materiałów edukacyjnych.
- 4) Prowadzenie zajęć socjoterapeutycznych w świetlicach szkolnych dla dzieci i młodzieży z grup podwyższonego ryzyka;
- 5) Współpraca z instytucjami i organizacjami prowadzącymi pomoc rodzinom dotkniętym przemocą domową;
- 6) Organizowanie lokalnych kampanii i imprez mających na celu uświadamianie społeczeństwa w kwestii przemocy domowej oraz podnoszenie autorytetu i umacnianiu więzi rodzinnych;
- 7) Prowadzenie działalności informacyjnej w tym opracowanie i aktualizacja bazy danych o instytucjach niosących pomoc ofiarom przemocy domowej.
- 8) udzielanie pomocy sprawcom przemocy, w tym kierowanie ich do udziału w programach korekcyjno – edukacyjnych i psychologów.

2. Zapewnienie osobom dotkniętym przemocą domową miejsc w ośrodkach wsparcia i ośrodkach interwencji kryzysowej:

- współpraca z instytucjami udzielającymi pomocy osobom dotkniętym przemocą w w/w zakresie.

Z realizacji zadań niniejszego programu corocznie opracowywane będzie sprawozdanie, którego celem będzie podsumowanie i ewaluacja działań programowych.

Miernikami będą liczby uczestników biorących udział w organizowanych zajęciach oraz ilość działań podjętych i zrealizowanych przez grupy diagnostyczno - pomocowe i zespół interdyscyplinarny.